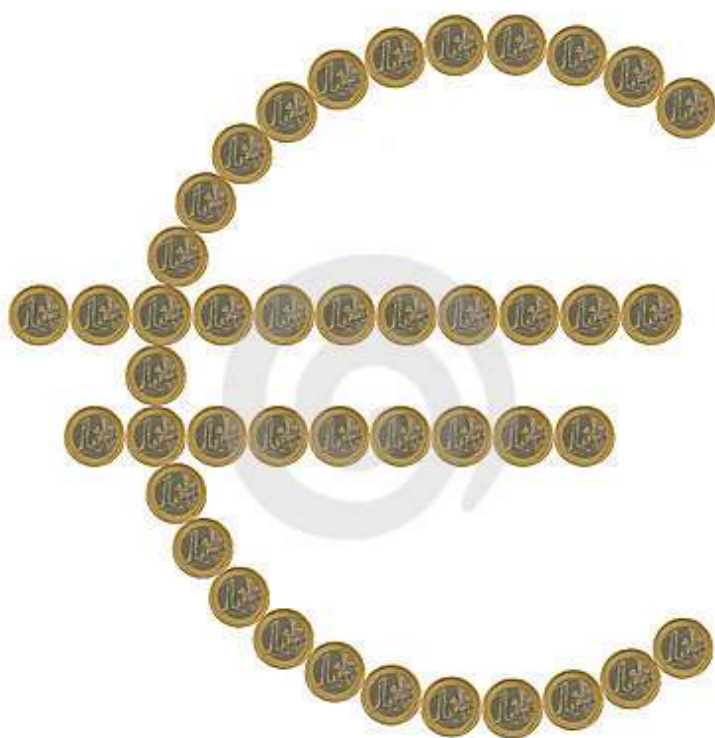

1^ο Ειδικό Δ.Σ. Πειραιά

2013

Σχολικό Βοήθημα Μέρος Α'

Ασκήσεις και παιχνίδια με ευρώ

dreamstime.com

Γεράσιμος Σπίνος

Όλγα Σουρίδη

Αντί για πρόλογο

Οι ασκήσεις που θα ακολουθήσουν, αναφέρονται στην εκμάθηση των χρημάτων και έχουν σκοπό την εξοικείωση των μαθητών μας στις ανάλογες συναλλαγές:

- Αγοράζω
- Πληρώνω
- Παίρνω ρέστα

Συνεργάστηκαν οι:

Σπίνος Γεράσιμος

Σουρίδη Όλγα

Υποδιευθυντής

Εκπαιδευτικός

Σχολικής Μονάδας

Σχολικής Μονάδας

Σχολικό Έτος 2012-2013

Τα ευρωκέρματα είναι 8. Τα κέρματα έχουν τις ακόλουθες αξίες:

1 λεπτό

2 λεπτά

5 λεπτά

10 λεπτά

20 λεπτά

50 λεπτά

1 ευρώ

2 ευρώ

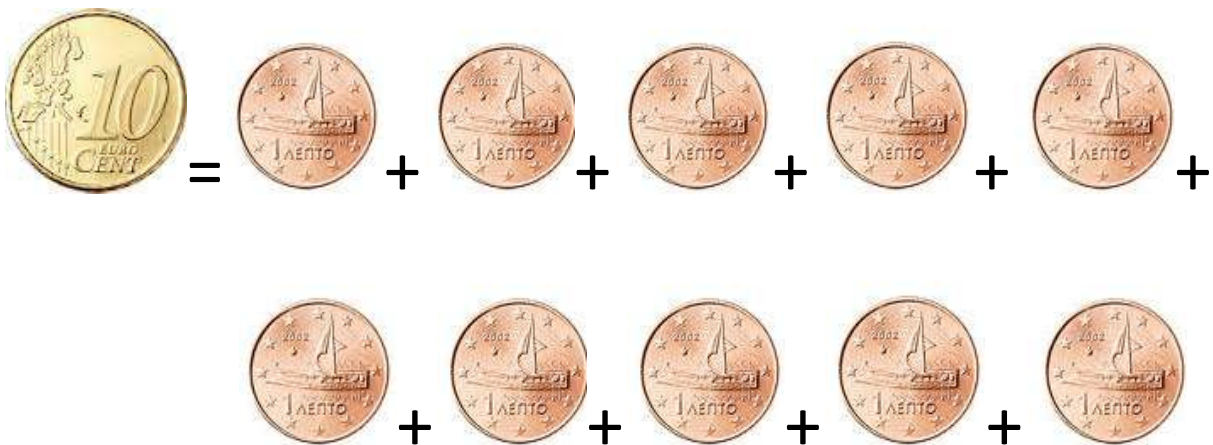
Θυμήσου:

1 € = 100 λεπτά

1€ = 340,750 δραχμές

• Η έννοια του ίσου (ως προς την αξία)

Μπορείς να εξασκηθείς κι εσύ και να κάνεις και άλλους συνδυασμούς με τα πλαστικά σου κέρματα!

- Μπορείς να γράψεις ξανά το ίδιο σύμβολο που είναι σε διάφορα μεγέθη:

€

€

€

Χρωματίζω τον κουμπαρά:

- Σύνθεση των ευρωκερμάτων με τη μικρότερη αξία:

$$+ + = \underline{\hspace{2cm}} \text{ λεπτά}$$

$$+ + + = \underline{\hspace{2cm}} \text{ λεπτά}$$

$$+ + + + = \underline{\hspace{2cm}} \text{ λεπτά}$$

$$+ = \underline{\hspace{2cm}} \text{ λεπτά}$$

 + + + + = _____ λεπτά

 + 0 = _____ λεπτά

 + + = _____ λεπτά

 + 0 = _____ λεπτά

 + + + + + = _____ λεπτά

- Συμπλήρωσε τα ευρώ για να δίνουν άθροισμα ίδιας αξίας με το κέντρο:

 +
0 +

 2 λεπτά

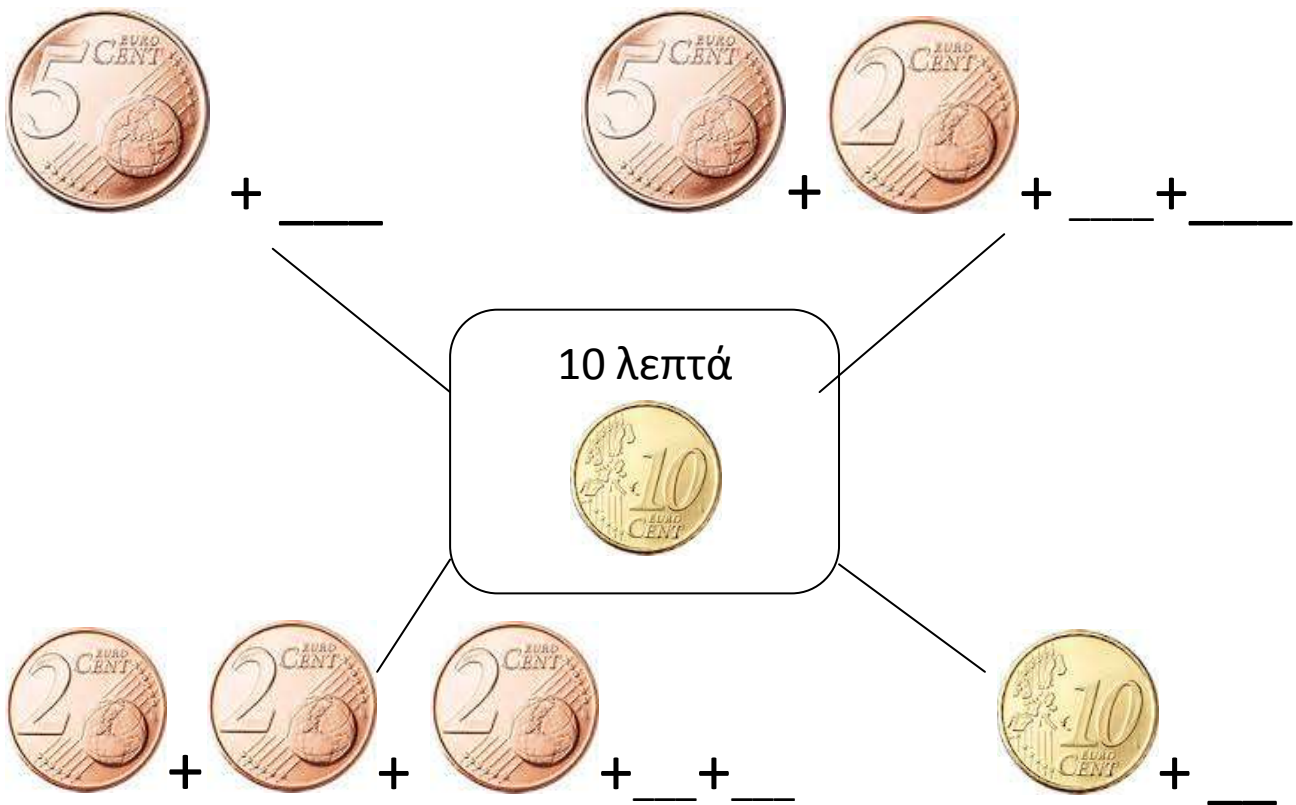
 +
         +

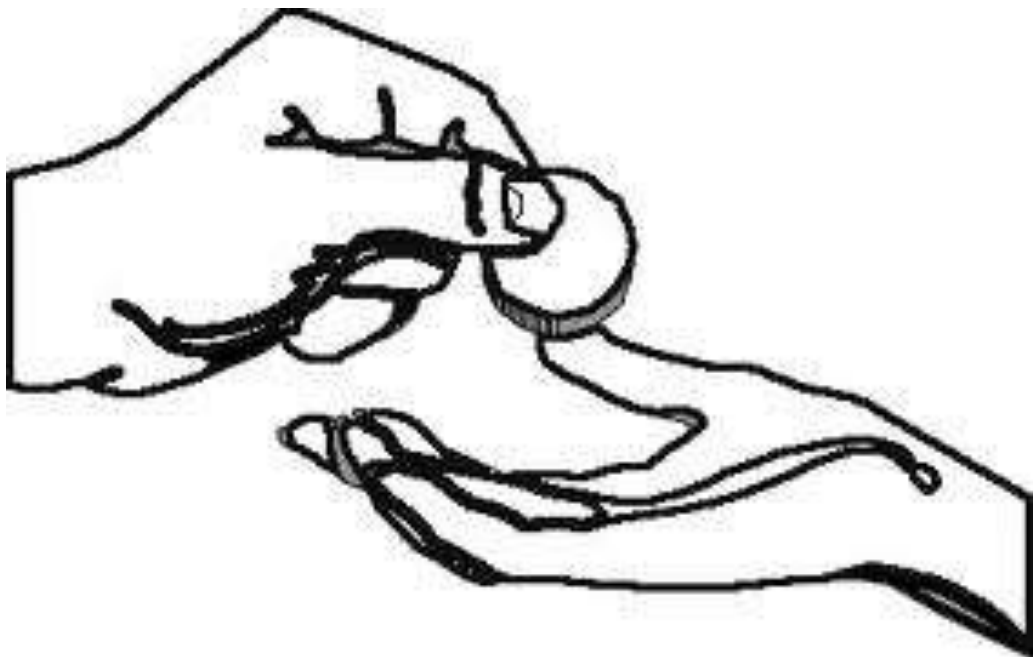
 + +
 + +

 5 λεπτά

 +
 +   +

Χρωματίζω την εικόνα:

- **Λογικές Αντιστοιχίες:**

Ένωσε με μία γραμμή τα ευρώ που έχουν την ίδια αξία:

5 λεπτά

2 λεπτά

10 λεπτά

10 λεπτά

Οι πράξεις της πρόσθεσης και της αφαίρεσης ως αντίστροφες:

- Βάλε τα πλαστικά σου κέρματα το ένα δίπλα στο άλλο και βρες πόσα είναι όλα μαζί, δηλ. πρόσθεσε:

μετά βγάλε τα 4 λεπτά και βρες πόσα μένουν, δηλ. αφαίρεσε:

έμειναν: ___ λεπτά

Πράξεις

Πρόσθεση

Αφαίρεση

- Έχω

Όλα μαζί είναι _____ λεπτά

Βγάζω 3 λεπτά.

Μένουν _____ λεπτά.

Πρόσθεση

0,02 €

0,02 €

0,02 €

0,01 €

0,01 €

+ 0,02 €

0,10 €

Αφαίρεση

0,10 €

- 0,03 €

0,07 €

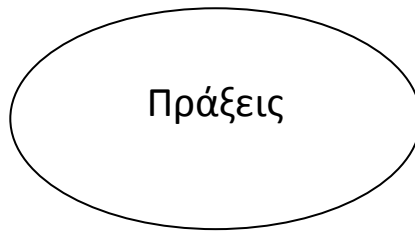

- Έχω

Όλα μαζί είναι ____ λεπτά.

Βγάζω 3 λεπτά (0,03 €)

Έμειναν ____ λεπτά

Πρόσθεση

0,02 €

0,01 €

+ 0,02 €

Αφαίρεση

_____

-- 0,03

- Χρωματίζω το σύμβολο του ευρώ:

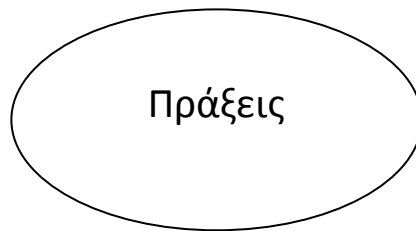

Όλα μαζί είναι ____ λεπτά

Βγάζω 6 λεπτά

Έμειναν ____ λεπτά

Πρόσθεση

Αφαίρεση

- Έχω

Όλα μαζί είναι ____ λεπτά

Βγάλε 5 λεπτά

Έμειναν ____ λεπτά.

Τι πράξεις έκανες για να βρεις πόσα λεπτά έμειναν;

Έκανα _____

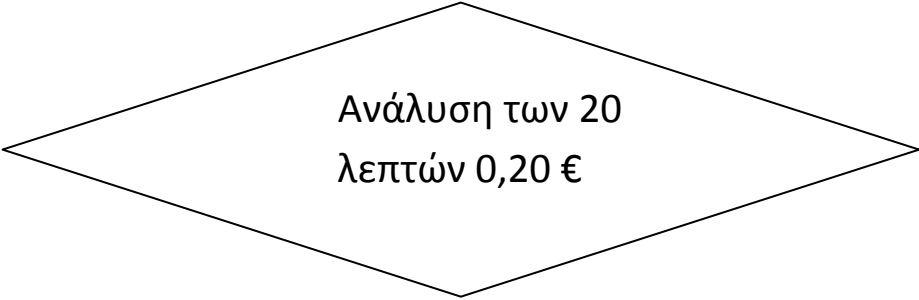

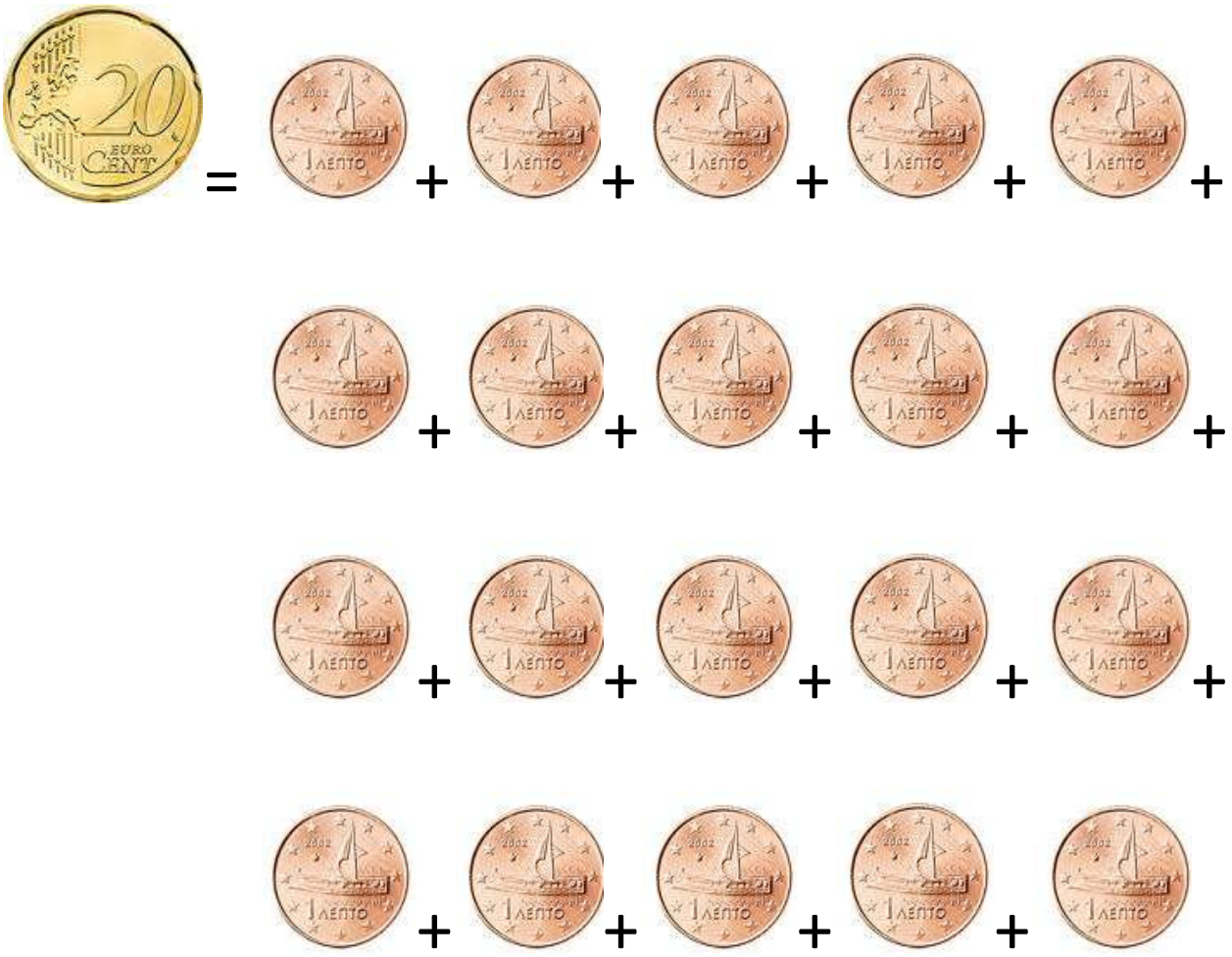
Να εξασκηθείς με τα πλαστικά σου χρήματα σε παρόμοιες ασκήσεις.

Χρωματίζω τα κέρματα:

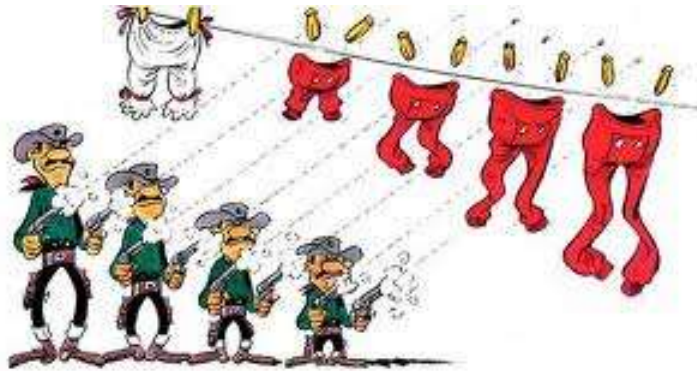
Η Έννοια του Ίσου (ως προς την αξία):

Μπορείς να κάνεις και άλλους συνδυασμούς με τα πλαστικά σου κέρματα.

Ένωσε με μία γραμμή τα ευρώ που έχουν την ίδια αξία:

Σύνθεση των 20 λεπτών (0,20 €)

- Συμπλήρωσε σωστά ώστε να γίνουν 20 λεπτά:

● + + _____

● + + + _____

● + + + + _____

● + _____

Χρωματίζω:

Ευρωσταυρόλεξο

Σημείωσε με ένα σταυρό τα κουτάκια που αντιστοιχούν στην απάντησή σου:

Προσοχή: Μπορείς να χρησιμοποιήσεις μία φορά κάθε κέρμα για να σχηματίσεις το ποσό!

	0,25 €	0,06 €	0,11 €	0,22 €	0,08 €
					
					
					
					
					

- **Κάθετες προσθέσεις με κρατούμενο και χωρίς κρατούμενο:**

$0,11 \text{ €}$	$\square$ $0,12 \text{ €}$	$0,05 \text{ €}$
$+ 0,06 \text{ €}$	$+ 0,08 \text{ €}$	$+ 0,05 \text{ €}$
<hr/>	<hr/>	<hr/>

$0,04 \text{ €}$	$0,10 \text{ €}$	$\square$ $0,05 \text{ €}$
$+ 0,02 \text{ €}$	$+ 0,10 \text{ €}$	$+ 0,05 \text{ €}$
<hr/>	<hr/>	<hr/>

$\square$ $0,03 \text{ €}$	$0,02 \text{ €}$	$0,02 \text{ €}$
$+ 0,08 \text{ €}$	$+ 0,03 \text{ €}$	$+ 0,02 \text{ €}$
<hr/>	<hr/>	<hr/>

Λογικές Αντιστοιχίες

- Ένωσε με μία γραμμή τα κουτάκια που έχουν ευρώ με την ίδια αξία:

0,10 € + 0,10 €

0,10 €

0,05 € + 0,05 €

0,20 €

0,05€ + 0,02€

0,05 € + 0,05 € + 0,05 €

0,15 €

0,10 € + 0,05 €

0,07 €

Προβληματάκια

Έχω

και

Όλα μαζί είναι ____ λεπτά.

Βγάλε 5 λεπτά (0,05€). Πόσα σου έμειναν;

Έμειναν ____ λεπτά.

Τι πράξη έκανες για να βρεις πόσα σου έμειναν; (προφορικά)

Πρόσθεση

Αφαίρεση

Έχω:

Όλα μαζί είναι _____ λεπτά.

Βγάλε 8 λεπτά (0,08 €).

Έμειναν _____ λεπτά.

Πρόσθεση

Αφαίρεση

Έχω:

Όλα μαζί είναι _____ λεπτά.

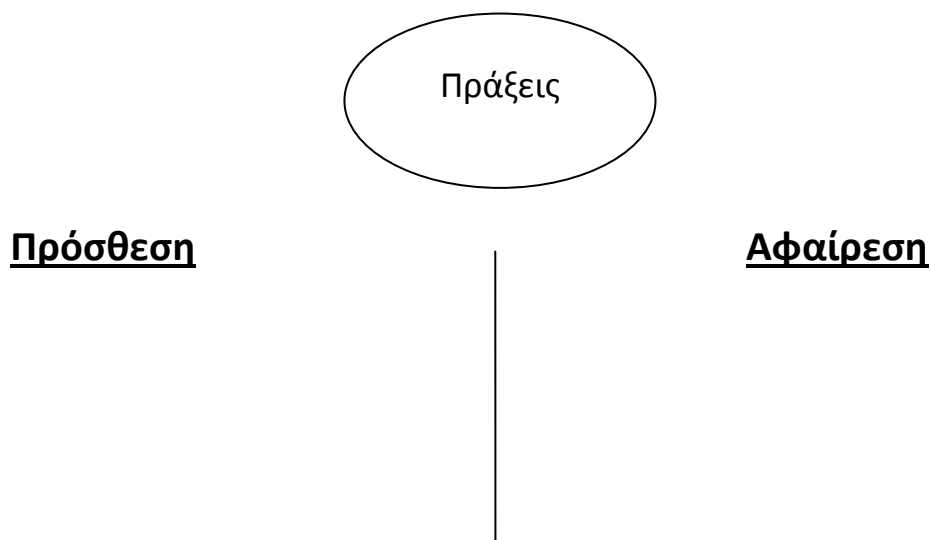
Τι πράξη έκανα για να βρω πόσα είναι όλα μαζί τα κέρματα;

Έκανα _____

Βγάλε τώρα 13 λεπτά (0,13€)

Πόσα σου έμειναν;

Μου έμειναν _____ λεπτά.

Να εξασκηθείς σε παρόμοιες ασκήσεις με τα πλαστικά σου κέρματα.

Η Κατερίνα έχει:

στην τσέπη της. Αγοράζει ένα παγωτό και δίνει 11 λεπτά. Πόσα λεπτά της έμειναν στην τσέπη της;

Λύση

Η Κατερίνα για να βρει πόσα κέρματα της έμειναν, πρέπει να κάνει δύο πράξεις. Μπορείς να τη βοηθήσεις;

Πρόσθεση

Αφαίρεση

1^η

2^η

Ο Γιώργος έχει μαζί του :

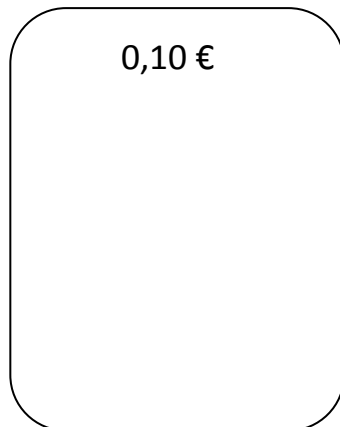
. Αγόρασε μία τσίχλα και έδωσε 12

λεπτά. Πόσα χρήματα πήρε ρέστα;

Λύση:

Βρίσκω τα χρήματα που είχε μαζί του με _____

Πράξη:

Όλα μαζί ήταν _____

Στη συνέχεια γνωρίζω ότι έδωσε 12 λεπτά.

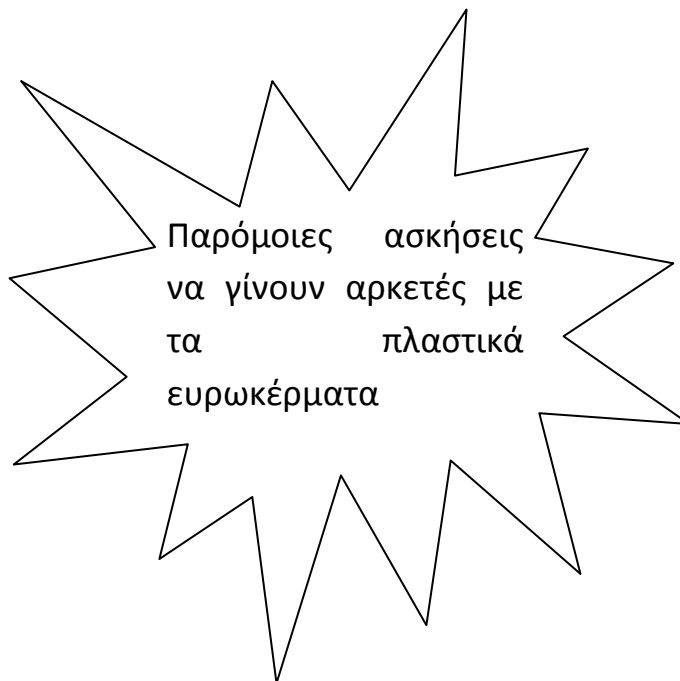
Βγάζω:

Πράξη: _____ (όλα μαζί)

_____ (βγάζω)

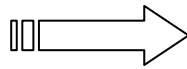
_____ (έμειναν)

Απάντηση: Άρα του έμειναν _____ λεπτά.

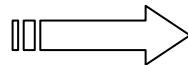
Σύνθεση ευρώκερμάτων

- Συμπλήρωσε και φτιάξε 10 λεπτά βάζοντας τα ευρώκέρματα που λείπουν:

0,05 €

+ _____

0,02 €

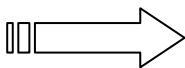
0,02 €

0,02 €

0,02 €

+ _____

Συμπλήρωσε και φτιάξε 20 λεπτά:

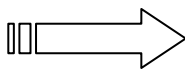

0,05 €

0,05 €

0,05 €

+ _____

0,10 €

+ _____

0,10 €

0,02 €

0,02 €

0,02 €

0,02 €

+ _____

Πόσα κέρματα έχουν όλα τα παιδιά μαζί;

Ο έχει _____ λεπτά

Ο έχει _____ λεπτά

Ο έχει _____ λεπτά

Όλοι μαζί έχουν .....

.....

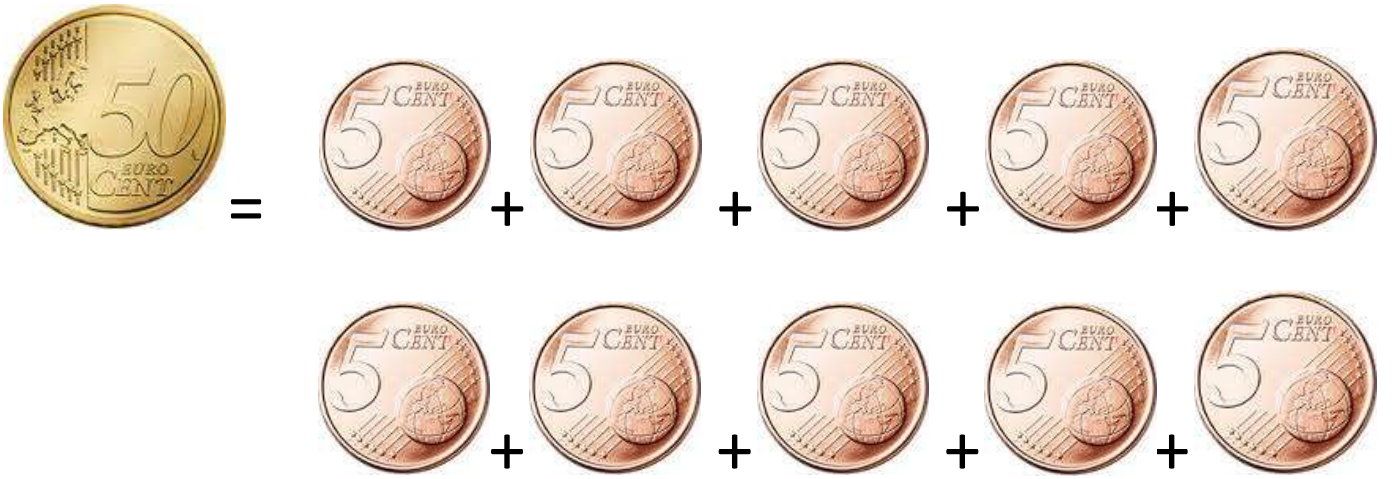
+ .....

Λέω τι πράξη έκανα _____

Η Έννοια του Ίσου (ως προς την αξία):

Ανάλυση των 50 λεπτών

Προφορικές Ασκήσεις – Προβληματάκια

Σύνθεση των 50 λεπτών

Όλα μαζί έγιναν _____ λεπτά

Τι πράξη έκανα; Έκανα _____

Κάθετη Πρόσθεση:

Έχω

Βάζω ακόμα

Όλα μαζί έγιναν _____ λεπτά

Τι πράξη έκανα; Έκανα _____

Κάθετη Πρόσθεση:

Έχω

Βάζω ακόμα

Όλα μαζί έγιναν _____ λεπτά

Τι πράξη έκανα; Έκανα _____

Κάθετη Πρόσθεση:

Έχω

Βάζω ακόμα

Όλα μαζί έγιναν _____ λεπτά

Τι πράξη έκανα; Έκανα _____

Κάθετη Πρόσθεση:

Μπορείς να κάνεις πολλούς συνδυασμούς!

ΠΡΟΦΟΡΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Κάθε παιδί έχει εξοικονομήσει λίγα χρήματα.

Μέτρησε τα χρήματα του καθενός και βρες το κέρμα που αντιστοιχεί στο άθροισμα:

Απάντηση:

Ο Μηνάς έχει

Απάντηση: _____

Ο Προκόπης έχει

Απάντηση::

Ο Ζαφείρης έχει

Απάντηση:

Η Ματίνα έχει

Ευρωσταυρόλεξα:

Σημείωσε με ένα σταυρό τα κουτάκια που αντιστοιχούν στην απάντησή σου;

Προσοχή!! Μπορείς να χρησιμοποιήσεις μία φορά κάθε κέρμα για να σχηματίσεις το ποσό!

	0,05€	0,30€	0,15€
			
			
			

	0,25€	0,35€	0,50€	0,15€
				
				
				
				

Κύκλωσε την απάντηση που είναι λάθος:

34 λεπτά και
16 λεπτά = 0,50€ ή 0,45€

22 λεπτά και
8 λεπτά = 0,40€ ή 0,30€

12 λεπτά και
9 λεπτά = 0,31€ ή 0,21€

25 λεπτά και
15 λεπτά = 0,50€ ή 0,40€

30 λεπτά και
20 λεπτά = 0,45€ ή 0,50€

5 λεπτά και
8 λεπτά = 0,13€ ή 0,23€

Οι πράξεις της πρόσθεσης και της αφαίρεσης ως αντίστροφες:

Βγάζω 30 λεπτά (0,30€)

Έμειναν _____ λεπτά.

Πράξεις:

Πρόσθεση

Αφαίρεση

Βγάζω 30 λεπτά (0,30€)

Έμειναν _____ λεπτά.

Πράξεις:

Πρόσθεση

Αφαίρεση

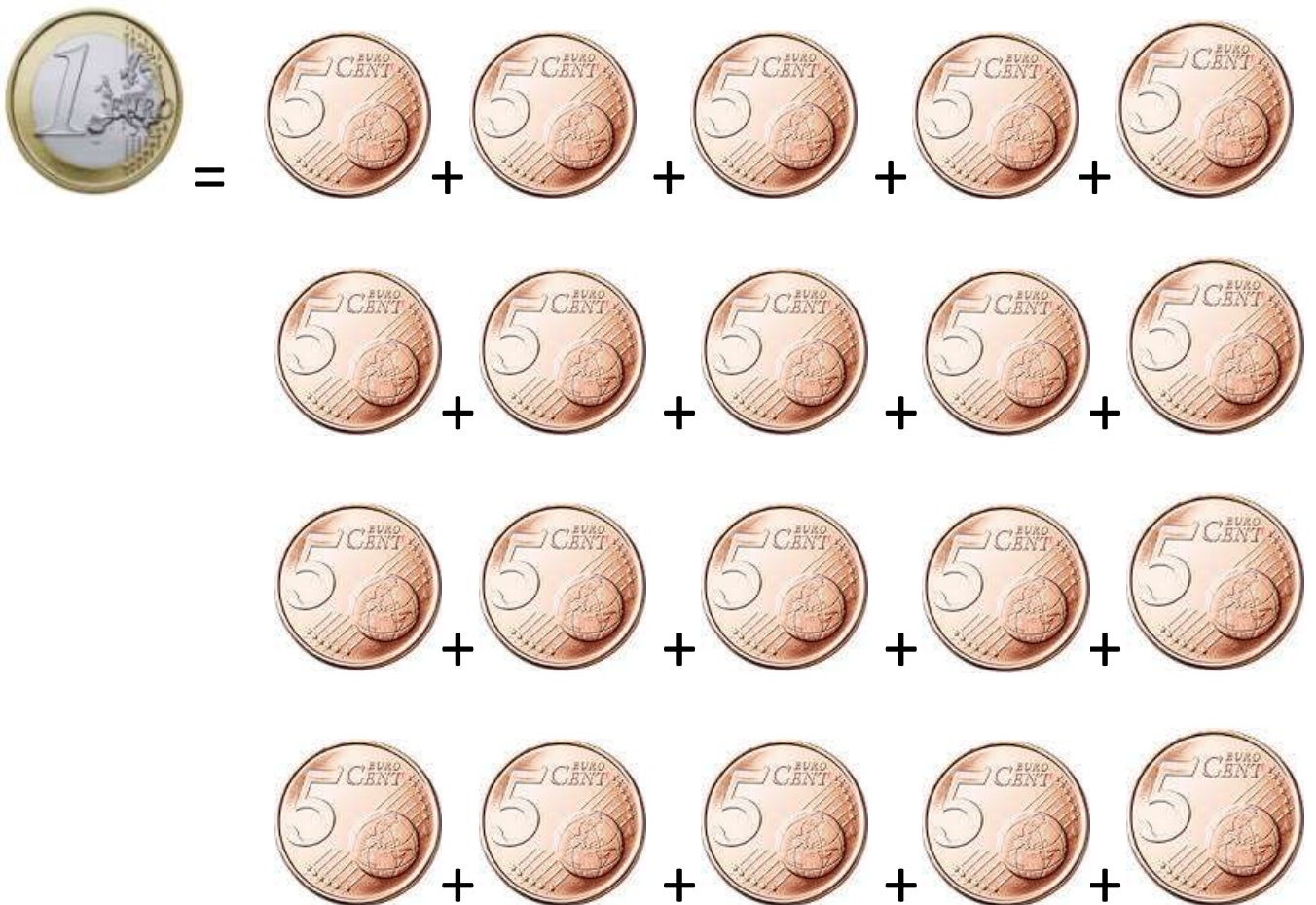

Η Έννοια του Ίσου ως προς την αξία:

Ανάλυση του 1 ευρώ

Μπορείς να φτιάξεις και άλλους συνδυασμούς με τα πλαστικά σου κέρματα

Σύνθεση του 1 ευρώ

Να χρησιμοποιήσεις μόνο μία φορά κάθε κέρμα για να σχηματίσεις το 1 ευρώ.. Διέγραψε με μία γραμμούλα ό, τι περισσεύει:

1 ευρώ 	
	
	
	
	
	

Λογικές Αντιστοιχίες

Ένωσε με μία γραμμή τα ευρώ που έχουν την ίδια αξία:

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑΚΙΑ

Οι πράξεις της πρόσθεσης και της αφαίρεσης ως αντίστροφες:

Όλα μαζί είναι _____

Βγάζω 50 λεπτά.

Έμειναν _____

Πράξεις	<u>Πρόσθεση</u>	<u>Αφαίρεση</u>
:	0,50€	1,00€
	<u>+ 0,50€</u>	<u>- 0,50€</u>

Έχω: _____

Έμειναν: _____

Έχω

Όλα μαζί είναι _____

Βγάζω 30 λεπτά.

Έμειναν _____

Πράξεις

Πρόσθεση

Αφαίρεση

:

0,50€

1,00€

0,20€

-

0,20€

+ 0,10€

Έχω: _____

Έμειναν: _____

Όλα μαζί είναι _____

Βγάζω 40 λεπτά.

Έμειναν _____

Πράξεις: Πρόσθεση

0,20€

0,20€

_____

_____

_____

+ 0,20€

Αφαίρεση

1,00€

_____

Έχω: _____

Έμειναν: _____

Αναγνώριση και γραφή των ευρωκερμάτων:

Γράφονται έτσι:

Θυμάμαι: 1 ευρώ=100 λεπτά

Το 1 ευρώ γράφεται 1,00 €

1 λεπτό = 0,01 €

2 λεπτά = 0,02 €

5 λεπτά = 0,05 €

10 λεπτά = 0,10 €

20 λεπτά = 0,20 €

50 λεπτά = 0,50 €

Η έννοια του μισού

Το μισό του είναι το..

Το μισό του είναι το..

Το μισό του είναι το..

Το μισό του είναι το..

Προβλημάτjα

**Βρες το
μισό του:**

10 λεπτά → _____

2 λεπτά → _____

20 λεπτά → _____

1 ευρώ → _____

-
- Η Μαίρη είχε 1 ευρώ. Έδωσε τα μισά στη γιαγιά της. Πόσα της έμειναν;

Απάντηση: _____

Προβλήματα με πρόσθεση και αφαίρεση

- Ο Νίκος έχει 60 λεπτά. Πόσα θέλει ακόμη για να τα κάνει 1 ευρώ;

Λύση:

Απάντηση: _____

_____

_____

_____

-
- Ένα παγωτό κοστίζει 1 ευρώ. Ο Τάκης έχει 40 λεπτά. Πόσα λεπτά χρειάζεται ακόμη για να μπορέσει να το αγοράσει;

Λύση:

Απάντηση: _____

_____

_____

_____

- Το ένα γραμματόσημο κοστίζει 35 λεπτά. Πόσο κοστίζουν τα δύο γραμματόσημα;

Λύση:

Απάντηση: _____

-
- Ο Κώστας έχει 28 λεπτά και ο Βασίλης 32 λεπτά. Πόσα λεπτά έχουν και τα δύο παιδιά μαζί;

Λύση:

Απάντηση: _____

Λογικές Αντιστοιχίες

Ένωσε με μία γραμμή αυτά που είναι ίσα:

$$0,50 \text{ €} + 0,50 \text{ €}$$

$$0,70 \text{ €}$$

$$0,20 \text{ €} + 0,50 \text{ €}$$

$$1,00 \text{ €}$$

$$0,20 \text{ €} + 0,05 \text{ €}$$

$$0,12 \text{ €}$$

$$0,10 \text{ €} + 0,02 \text{ €}$$

$$0,25 \text{ €}$$

Ένωσε τα ευρώ που έχουν την ίδια αξία:

0,80 € - 0,20 €

0,90 €

1,00 € - 0,10 €

0,60 €

0,50 € - 0,30 €

0,10 €

0,20 € + 0,10 €

0,20 €

Ένωσε τα ευρώ που έχουν την ίδια αξία:

0,50 € x 2

0,60 €

0,20 € x 3

1,00 €

0,10 € x 4

0,15 €

0,05 € x 3

0,40 €

Βρίσκω το αποτέλεσμα:

Οριζόντια

Κάθετα

$$0,50 \text{ €} + 0,20 \text{ €} = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$0,30 \text{ €} + 0,30 \text{ €} = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$0,50 \text{ €} + 0,50 \text{ €} = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$0,80 \text{ €} + 0,20 \text{ €} = \underline{\hspace{2cm}}$$

Βρίσκω το αποτέλεσμα:

Οριζόντια:

Κάθετα:

$$0,80 \text{ €} - 0,20 \text{ €} = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$1,00 \text{ €} - 0,50 \text{ €} = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$0,95 \text{ €} - 0,25 \text{ €} = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$0,65 \text{ €} - 0,15 \text{ €} = \underline{\hspace{2cm}}$$

Βρίσκω το αποτέλεσμα:

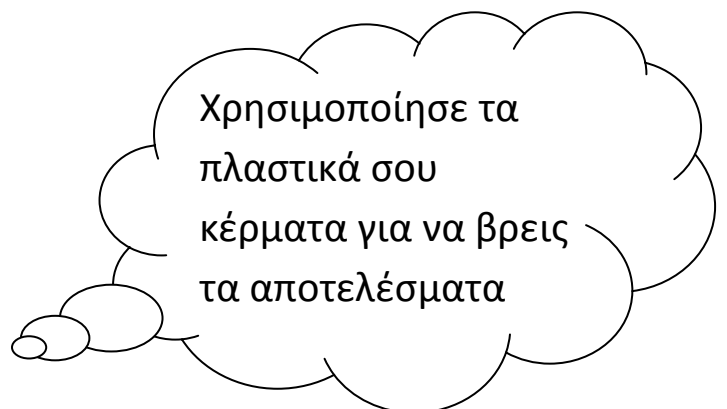
Οριζόντια:

Κάθετα:

$$3 \times 0,10 \text{ €} = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$4 \times 0,05 \text{ €} = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$2 \times 0,50 \text{ €} = \underline{\hspace{2cm}}$$

Σημείωσε διαφορετικά τις πράξεις:

$$\square \times \square$$

$$\square \times \square$$

$$\square \times \square$$

$$\square \times \square$$

Τι πράξη κάνω;

Κάνω: _____

4 x = _____

3 x = _____

2 x = _____

3 x = _____

4 x = _____

10 x = _____

Ένα παραμύθι κοστίζει 1 ευρώ. Ο Πέτρος έχει μαζί του 35 λεπτά. Πόσα θέλει ακόμη για να το αγοράσει;

Ανάλυση των 2 ευρώ

=

+

=

+

+

=

+

+

+

=

+

+

+

+

+

+

Συνθεση των 2 ευρώ

Χρησιμοποίησε το κάθε κέρμα μία φορά για να σχηματίσεις τα 2 ευρώ

Μπορείς να φτιάξεις και άλλους συνδυασμούς με τα πλαστικά σου χρήματα.

Ένωσε με μία γραμμή τα ευρώ που έχουν την ίδια αξία:

Οι πράξεις της πρόσθεσης και της αφαίρεσης:

Έχω . Όλα μαζί είναι _____

Βγάζω 1 ευρώ. Έμειναν: _____

Πράξεις:

Πρόσθεση:

_____

Αφαίρεση:

_____

Ζωγράφισε ό, τι θέλεις:

Έχω

Όλα μαζί είναι: _____

Βγάζω 1 ευρώ

Έμειναν: _____

Πράξεις:

Πρόσθεση:

Αφαίρεση:

_____

_____

Ζωγράφισε ό, τι θέλεις:

Όλα μαζί είναι: _____

Βγάζω 30 λεπτά

Έμειναν: _____

Πράξεις:

Πρόσθεση:

Αφαίρεση:

_____

_____

Ζωγράφισε ό, τι θέλεις:

Έχω

Όλα μαζί είναι: _____

Βγάζω 90 λεπτά

Έμειναν: _____

Πράξεις:

Πρόσθεση:

Αφαίρεση:

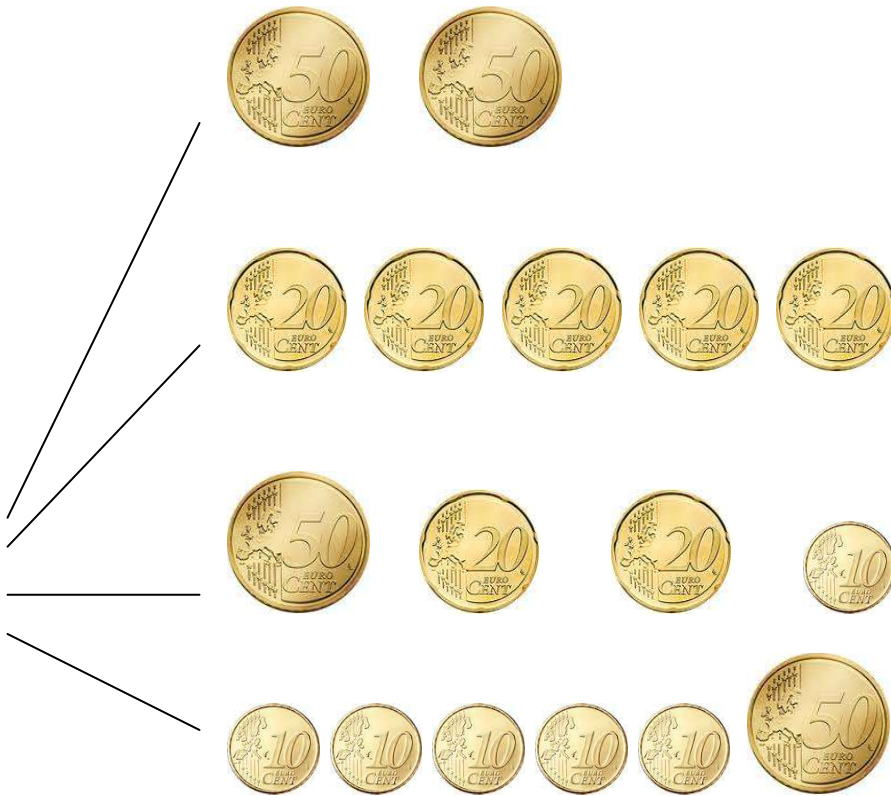
_____

_____

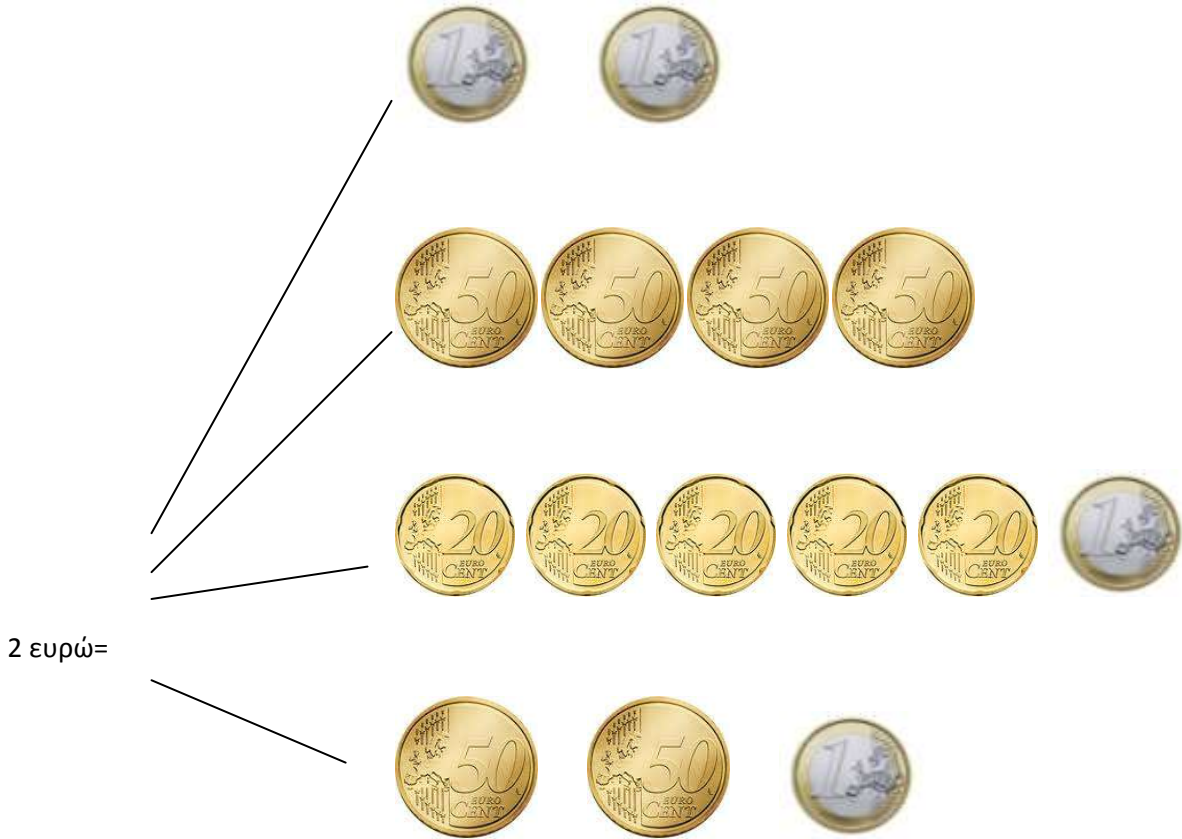
Κάνε και άλλες τέτοιες πράξεις με τα πλαστικά σου χρήματα

ΘΥΜΑΜΑΙ

1 ευρώ=

ΘΥΜΑΜΑΙ

Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΔΙΠΛΑΣΙΟΥ

Συμπλήρωσε ό, τι λείπει:

1

_____

2

_____

3

_____

Βρες το διπλάσιό του:

Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΜΙΣΟΥ

Συμπλήρωσε ό, τι λείπει:

2

1

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Μπορείς να φτιάξεις και άλλους συνδυασμούς με τα πλαστικά σου χρήματα.

Πώς πρέπει να γίνεται η λύση ενός προβλήματος;

Για να λύσουμε σωστά ένα πρόβλημα, πρέπει να κάνουμε τις εξής ενέργειες:

1. Να διαβάσουμε αργά και προσεκτικά το πρόβλημα για να το καταλάβουμε καλά.
2. Να δούμε τι μας δίνει το πρόβλημα και τι μας ζητάει.
3. Να σκεφτούμε καλά και να βρούμε ποια πράξη ή ποιες πράξεις χρειάζεται να κάνουμε για να φτάσουμε στο αποτέλεσμα που ζητάμε.
4. Να κάνουμε με μεγάλη προσοχή τις πράξεις που σκεφτήκαμε ότι χρειάζεται να γίνουν. Για να βεβαιωθούμε ότι έγιναν σωστά, πρέπει να τις επαναλάβουμε άλλη μία φορά (ή να κάνουμε τις δοκιμές τους)
5. Για τη λύση ενός προβλήματος χρειάζεται ακόμη να ξέρουμε ότι:
  - α. Πρόσθεση κάνουμε, όταν θέλουμε να ενώσουμε, δηλαδή να βάλουμε μαζί όμοια πράγματα.
  - β. Αφαίρεση κάνουμε, όταν θέλουμε να βγάλουμε ένα μικρότερο αριθμό από ένα μεγαλύτερο, ο οποίος φανερώνει το ίδιο πράγμα με αυτόν.
  - γ. Πολλαπλασιασμό κάνουμε, όταν ξέρουμε το ένα και ψάχνουμε τα πολλά.
  - δ. Διάρθρωση κάνουμε, όταν ξέρουμε τα πολλά και ψάχνουμε το ένα.
6. Αν το πρόβλημα είναι σύνθετο, το αναλύουμε σε απλά προβλήματα και λύνουμε ένα – ένα προχωρώντας έτσι βήμα- βήμα.

Λύνω τα παρακάτω προβλήματα:

1. Ένας βιβλιοπώλης αγόρασε ένα τετράδιο 65 λεπτά και μετά το πούλησε 2 ευρώ. Πόσο κέρδος έβγαλε;

Λύση:

Απάντηση: _____

_____

_____

2 Ένας έμπορος πούλησε χτες ένα μολύβι αξίας 85 λεπτών και μία γόμα αξίας 65 λεπτών. Πόσα χρήματα εισέπραξε συνολικά;

Λύση:

Απάντηση: _____

_____

3 Ο Κωστάκης παίρνει κάθε μέρα από τον μπαμπά του 2 ευρώ. Ξοδεύει 85 λεπτά στο κυλικείο του σχολείου και τα υπόλοιπα τα αποταμιεύει.

α) Πόσα χρήματα αποταμιεύει σε μία μέρα;

β) Πόσα χρήματα αποταμιεύει σε 5 ημέρες;

Λύση:

Απάντηση: _____

4. Η γιαγιά έχει 2 ευρώ. Έδωσε τα μισά στον Κωστάκη. Πόσα της έμειναν;

Λύση:

Απάντηση: _____

Έχω:

Αγοράζω:	Παίρνω ρέστα:
 <p data-bbox="427 689 584 786">2 €</p>	
 <p data-bbox="427 954 584 1050">1,50 €</p>	

Πράξεις:

Έχω:

Παίρνω ρέστα:

α)

β)

Έχω:

Θέλω να αγοράσω:	Χρειάζομαι ακόμα:
 <p data-bbox="528 674 683 770">4 €</p>	
 <p data-bbox="416 987 635 1084">5 €</p>	

Πράξεις:

Έχω:

Χρειάζομαι ακόμα

α)

β)

Αγαπητοί Γονείς

Πιστεύοντας πως η γνώση και ο τρόπος σκέψης που ισχύουν έξω από το σχολείο πρέπει να βρίσκονται σε αρμονία και αλληλοτροφοδότηση με όσα διδάσκονται στο σχολείο, επιθυμούμε να νιώσετε πως είστε συμμετέχοντες στη διαδικασία της μάθησης των παιδιών σας.

Πώς μπορείτε να βοηθήσετε

Για αρκετά παιδιά η πράξη της αφαίρεσης είναι πιο δύσκολη από την πράξη της πρόσθεσης. Έτσι λοιπόν στο στάδιο αυτό προκειμένου να καταλάβουν τα παιδιά τη σημασία της πράξης της αφαίρεσης, είναι καλό να την εφαρμόσουν σε πολλές και ποικίλες καταστάσεις της καθημερινής ζωής. Σε αυτό το σημείο η βοήθεια της οικογένειας είναι πολύτιμη.

Για παράδειγμα, ρωτώντας τα παιδιά «Εγώ με ποιο χέρι πιάνω το ένα ευρώ;» θέτω θέμα προσανατολισμού. Με τις ερωτήσεις «Είναι τα νομίσματα των 5 λεπτών όσα και τα νομίσματα των 2 λεπτών;» « Πόσα λιγότερα ή πόσα περισσότερα είναι;» « Έχει κάθε άτομο στο τραπέζι 2 ευρώ;» συγκρίνουμε ποσότητες. Επίσης αναγνωρίζουμε ψηφία και τακτικούς αριθμούς θέτοντας στα παιδιά τις ερωτήσεις « Ποιο νούμερο γράφει το κέρμα;» Ακόμα, οι έννοιες της πρόσθεσης και της αφαίρεσης έρχονται στο προσκήνιο ρωτώντας « Πόσα είναι τα κέρματα πάνω στο τραπέζι; Τι συνολική αξία έχουν; Δώσε μου 14 ευρώ. Αν

ξοδέψεις 4 ευρώ από τα 10 που θα σου δώσω, πόσα θα σου μείνουν;» Τέλος, η έννοια του πολλαπλασιασμού γίνεται αντιληπτή όταν ρωτάμε τα παιδιά με τον όρο «φορές» ή όταν τον εννοούμε: « Πόσα λεπτά είναι 3 νομίσματα των 5 λεπτών; Πέντε παιδιά έχουν από 2 ευρώ το καθένα. Πόσα είναι όλα τα ευρώ μαζί;»

Ένα ευχάριστο παιχνίδι που ασκεί τα παιδιά στην πρόσθεση αλλά και στην αφαίρεση είναι το επιτραπέζιο παιχνίδι «φιδάκι». Μπορείτε ακόμη να διαβάσετε στο παιδί κάποιο λογοτεχνικό κείμενο σχετικό με την πρόσθεση και την αφαίρεση, όπως είναι το βιβλίο του Ευγένιου Τριβιζά «Ο Άκης ο Τσαγκάρης».

Στην καθημερινή ζωή της οικογένειας παρουσιάζονται πολλές ευκαιρίες για να παίξουμε και να συνομιλήσουμε με τα παιδιά για καταστάσεις αφαίρεσης. Τέτοιες καταστάσεις μπορεί να σχετίζονται με τα χρήματα, με τα παιχνίδια τους, με αντικείμενα του σπιτιού κλπ.:

Για παράδειγμα, «Αν βγάλουμε δύο από τα επτά παιχνίδια που έχει το κασόνι, πόσα θα μείνουν; Αν ξοδέψεις 4 € από τα 10 που θα σου δώσω, πόσα θα σου μείνουν;» κλπ.

Αν τα παιδιά δυσκολεύονται στις αφαιρέσεις, καλό είναι να έχουν μπροστά τους τα αντικείμενα ή τα κέρματα και να κάνουν αφαίρεση πάνω σε αυτά ή να χρησιμοποιήσουν τα δάχτυλά τους.

Αν αντιμετωπίζουν εύκολα την εκτέλεση των αφαιρέσεων, μπορούμε να τους θέτουμε ερωτήσεις τις οποίες θα απαντούν με το μυαλό τους: χωρίς την παρουσία αντικειμένων.

Αφαίρεση

Αρχικά οι μαθητές πραγματοποιούν αφαιρέσεις στις οποίες από αριθμούς μέχρι το 10 αφαιρούν έναν μικρό αριθμό και συγκεκριμένα αριθμούς μέχρι το 3 (πχ 4-2, 5-3, 6-2 κλπ). Στη συνέχεια προχωρούμε σε αφαιρέσεις, στις οποίες ο αριθμός που αφαιρούμε είναι μεγαλύτερος. Διδάσκουμε στα παιδιά τη γραφή της αφαίρεσης με σύμβολα (πχ 5-3) και ασκούμε την ικανότητά τους να ξεχωρίζουν και να μη μπερδεύουν τη γραφή της

αφαίρεσης με αυτήν της πρόσθεσης. Τελευταία και πιο δύσκολη για τα παιδιά μορφή αφαίρεσης είναι το συμπλήρωμα. Καταστάσεις συμπληρώματος είναι αυτές που καταλήγουν σε πράξεις όπως $3 + \underline{\quad} = 10$ ή $10 - \underline{\quad} = 3$, δηλαδή «3 και πόσο μας κάνει 10 ή ποιον αριθμό πρέπει να αφαιρέσω από το 10 για να βρω το 3.

Παιχνίδι «ο Ταμίας»

Υλικά: Δύο ζάρια σε κάθε ομάδα και απομιμήσεις νομισμάτων. Τα νομίσματα μπορεί να είναι πλαστικά (έτοιμα από την αγορά) ή να κατασκευαστούν από χαρτόνι. Θα χρειαστούν περισσότερα νομίσματα του 1€.

Το παιχνίδι παίζεται με ομάδες που απαρτίζονται από τουλάχιστον δύο άτομα. Ένα άτομο από κάθε ομάδα θα είναι ο ταμίας. Καλό είναι να ορίσετε ταμιά το παιδί σας. Ο ταμίας θα δίνει τα νομίσματα και θα κάνει τις ανταλλαγές. Κάθε ομάδα θα έχει από δύο ζάρια και νομίσματα τα οποία θα κρατά ο ταμίας.

Το παιχνίδι παίζεται ως εξής:

1^η φάση: Κάθε παίκτης με τη σειρά ρίχνει μία φορά τα δύο ζάρια και παίρνει από το ταμείο τόσα νομίσματα του 1€, όσα δείχνουν τα ζάρια. Γίνονται τρεις κύκλοι του παιχνιδιού και έτσι κάθε παίκτης παίζει από τρεις φορές. Στο τέλος του παιχνιδιού κάθε παίκτης συγκεντρώνει και μετρά όλα τα νομίσματα του 1€. Που έχει και γράφει τον αριθμό των ΕΥΡΩ στο τετράδιό του.

2^η φάση (ανταλλαγές): Δεν πρέπει κάθε παίκτης να έχει τόσο πολλά νομίσματα, αντίθετα ο αριθμός των χρημάτων που κέρδισε πρέπει να φαίνεται με όσο το δυνατόν λιγότερα νομίσματα. Για το λόγο αυτό κάθε παίκτης με τη σειρά κάνει ανταλλαγές στον ταμιά. Μετρά ξανά τώρα τα χρήματα που έχει και επιβεβαιώνει αν αυτά είναι τόσα όσο ο αριθμός που έχει καταγράψει στο τετράδιό του.

3^η φάση (σχηματισμός αριθμών): Κάθε παίκτης διαλέγει έναν δίψηφο αριθμό μέχρι το 50 και τον γράφει στο τετράδιό του. Ο κανόνας και εδώ είναι ότι δεν πρέπει να σχηματίσουμε τον αριθμό με όσο το δυνατόν λιγότερα νομίσματα. Κάθε παίκτης με τη σειρά ζητά από τον ταμιά τα αντίστοιχα νομίσματα.

Βιβλιογραφία

www.coloringp.com (εικόνα σελ 4)

www.sportcity.gr (εικόνα σελ 9)

www.weirdspace.dkwww.illustrationsof.comwww.jp.clipproject.infowww.primoclipart.com

www.freeclipart.comwww.clipartpal.comwww.e-coins.gr (εικόνες κερμάτων)

http://www.google.gr/search?hl=el&site=imghp&tbm=isch&source=hp&biw=1059&bih=569&q=kid+clipart&oq=kid+clipart&gs_l=img.12..0j0i24.5175.8587.0.11836.11.7.0.4.4.0.126.770.1j6.7.0...0.0...1ac.1.12.img.PF7tv5MN67Q (εικόνα σελ 73)

www.tokalathi.gr (εικόνα σελ 73)

www.protothema.gr (εικόνα σελ 73))

www.doogyoo.co.uk (εικόνα σελ 74)

www.printablecoloringpages.com (εικόνες για χρωμάτισμα)